

Urząd Gminy Sędziejowice SEKRETARIAT		
Data wpływu	31.03.2024	Ilość zał.
Nr dziennika		
podpis przyjmującego		

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego
Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Sędziejowice na lata 2021-2025
za rok 2023**

**Sędziejowice
marzec 2024 r.**

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXV/271/21 Rady Gminy Sędziejowice z dnia 30 września 2021 r.

Cel główny Programu

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Sędziejowice, a przede wszystkim zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Cele szczegółowe Programu

1. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz zwiększenie wrażliwości społecznej.
2. Zapewnienie możliwości wsparcia dla osób doznających przemocy i działań wobec osób stosujących przemoc.
3. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy poprzez współpracę międzyinstytucjonalną oraz podnoszenie kompetencji osób zajmujących się wsparciem.
4. Monitorowanie działań oraz ocena natężenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Sędziejowice.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny i osoby, które ze względu na przemoc w rodzinie/przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osoby zagrożone przemocą, osoby stosujące przemoc w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież, przedstawiciele instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

Realizatorzy Programu

- Urząd Gminy Sędziejowice
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sędziejowice
- Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach
- Punkt Konsultacyjny
- Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych

- Placówki oświatowe na terenie gminy Sędziejowice
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziejowicach
- Komenda Powiatowa Policji w Łasku
- Sąd Rejonowy w Łasku
- Prokuratura Rejonowa w Łasku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Łasku
- Organizacje pozarządowe
- Sołtysi i rady sołeckie

Realizacja celów Programu

Cel główny

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz rozwój skutecznego wsparcia i interwencji dla osób doznających i stosujących przemoc.

Cele szczegółowe

1. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie, sposobu jej przeciwdziałania oraz zwiększenie wrażliwości społecznej

- prowadzenie działań informacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy,
- edukacja społeczności lokalnej, w tym edukacja i poszerzanie wiedzy wśród dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy, poprzez organizowanie w szkołach pogadanek tematycznych z pedagogami oraz spotkań z przedstawicielami policji,
- zamieszczanie informacji dotyczących numeru alarmowego oraz telefonu zaufania: Niebieska Linia na stronach internetowych, gazetkach.

2. Zapewnienie możliwości wsparcia dla osób doznających przemocy i działań wobec osób stosujących przemoc

- praca socjalna prowadzona przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach, w rodzinach doświadczających i stosujących przemoc,

- działalność Punktu Konsultacyjnego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sędziejowicach, z dostępnością poradnictwa psychologicznego, terapeuty ds. uzależnień oraz adwokata,
- udzielanie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”

3. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy poprzez współpracę instytucjonalną oraz podnoszenie kompetencji osób zajmujących się wsparciem

- organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w 2023 roku uczestniczyli w szkoleniu online pn. ***Nowe Zespoły Interdyscyplinarne. Zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.***

Pracownicy GOPS w Sędziejowicach oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w roku sprawozdawczym wzięli udział w szkoleniu nt. ***„Jak rozpoznać i sprawnie zdiagnozować chorobę psychiczną? Czy można stosować procedurę Niebieskie Karty wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi? Jak doprowadzić do hospitalizacji przymusowej? W jaki sposób usystematyzować współpracę kilku służb?***

4. Monitorowanie działań oraz ocena natężenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy

- liczba interwencji domowych Komisariatu Policji w Widawie wyniosła 53, w związku z czym w 8 rodzinach wszczęto procedowanie NK.

- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”

Członkowie grupy roboczej/grupy diagnostyczno-pomocowej monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy. Po sporządzeniu NIEBIESKIEJ KARTY (część A) zostaje powołana grupa robocza/diagnostyczno-pomocowa, w której skład mogą wchodzić: pracownik socjalny, funkcjonariusz policji, asystent rodziny, pedagog szkolny, adwokat, przedstawiciel żandarmerii wojskowej, przedstawiciel GKRPA, kurator. Podejmują oni działania zmierzające do ustania przemocy w rodzinie/przemocy domowej. Członkowie grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych ustalają plan działania w danej procedurze. Określają częstotliwość monitoringu sytuacji rodziny.

Zespół Interdyscyplinarny

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziejowicach jest:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) - obowiązywała do 21 czerwca 2023 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 535) - obowiązywała od 22 czerwca 2023 r.
- Zarządzenie zmieniające Nr 87/19 z dnia 17 października 2019 r. na Zarządzenie Nr 213/19 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Gminy Sędziejowice na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Uchwała Rady Gminy Sędziejowice Nr V/33/11 z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
- Regulamin działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w Gminie Sędziejowice;
- Uchwała Rady Gminy Sędziejowice Nr LVIII/457/23 z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Zarządzenie ne 504/23 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 12 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Sędziejowice.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy Domowej stanowi zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinach. Głównym działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą oraz wstrzymanie zjawiska przemocy. Ponadto Zespół Interdyscyplinarny wykonuje diagnozę potrzeb w oparciu, o którą planuje oraz realizuje działa w niej zawarte.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych.

Zarządzeniem Nr 400/22 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 28 września 2022 roku zmieniające Zarządzenie Nr 87/19 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 17 października 2019 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zespół pracował w następującym składzie:

1. Monika Aleksandrowicz (GOPS Sędziejowice)

2. Aleksandra Polak (GOPS Sędziejowice)
3. Beata Piechulska (GKRPA)
4. Marta Smolak-Pałatyńska (GKRPA)
5. Kamil Mocherek (KP w Widawie)
6. Wioletta Zięterska (ZSCKR im. Władysława Grabskiego w Sędziejowicach)
7. Anna Kowalczyk (ZSO Nr 1 w Sędziejowicach)
8. Ryszard Cyran (ZS w Marzeninie)
9. Katarzyna Mikła (Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziejowicach)
10. Arkadiusz Glinkowski (Sąd Rejonowy w Łasku)

Wraz z wejściem zmian w Ustawie o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie, na Ustawę o przeciwdziałaniu Przemocy Domowej, Zarządzeniem Nr 504/23 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 12 września 2023 roku został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sędziejowice.

Przedstawicielami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej zostali:

1. Monika Aleksandrowicz (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach);
2. Alicja Stępień (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach);
3. Beata Piechulska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
4. sierż. Bartosz Piekarek (Komisariat Policji i Widawie);
5. Marta Buczkowska (Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Sędziejowicach);
6. Magdalena Krystyniak (Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sędziejowicach);
7. Ryszard Cyran (Zespół Szkół im. Jakuba Szymkiewicza w Marzeninie);
8. Katarzyna Mikła (Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziejowicach);
9. Aneta Derbich (Towarzystwo Społeczno Kulturalne w Sędziejowicach);
10. Arkadiusz Glinkowski (Sąd Rejonowy w Łasku);
11. Joanna Morawska (Prokuratura Rejonowa w Łasku).

Z końcem 2023 roku z członkostwa zrezygnowała Pani Aneta Derbich.

Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/ przeciwdziałaniu przemocy domowej to intencjonalne, jednorazowe albo powtarzające się działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także wspólnie

zamieszkujących lub gospodarujących. Osoby dotknięte przemocą narażone są na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia, naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej, wolności. Przemoc to działanie, które powoduje szkody w sferze zarówno zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy mają szeroki zakres. Składają się na nie działania profilaktyczne, interwencyjne i administracyjne. Działania profilaktyczne to niezwykle cenne wsparcie świadczone na rzecz rodziny a także edukacja środowiska lokalnego, zanim pojawią się problemy zagrożenia przemocy domową.

W 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny odbył 5 posiedzeń.

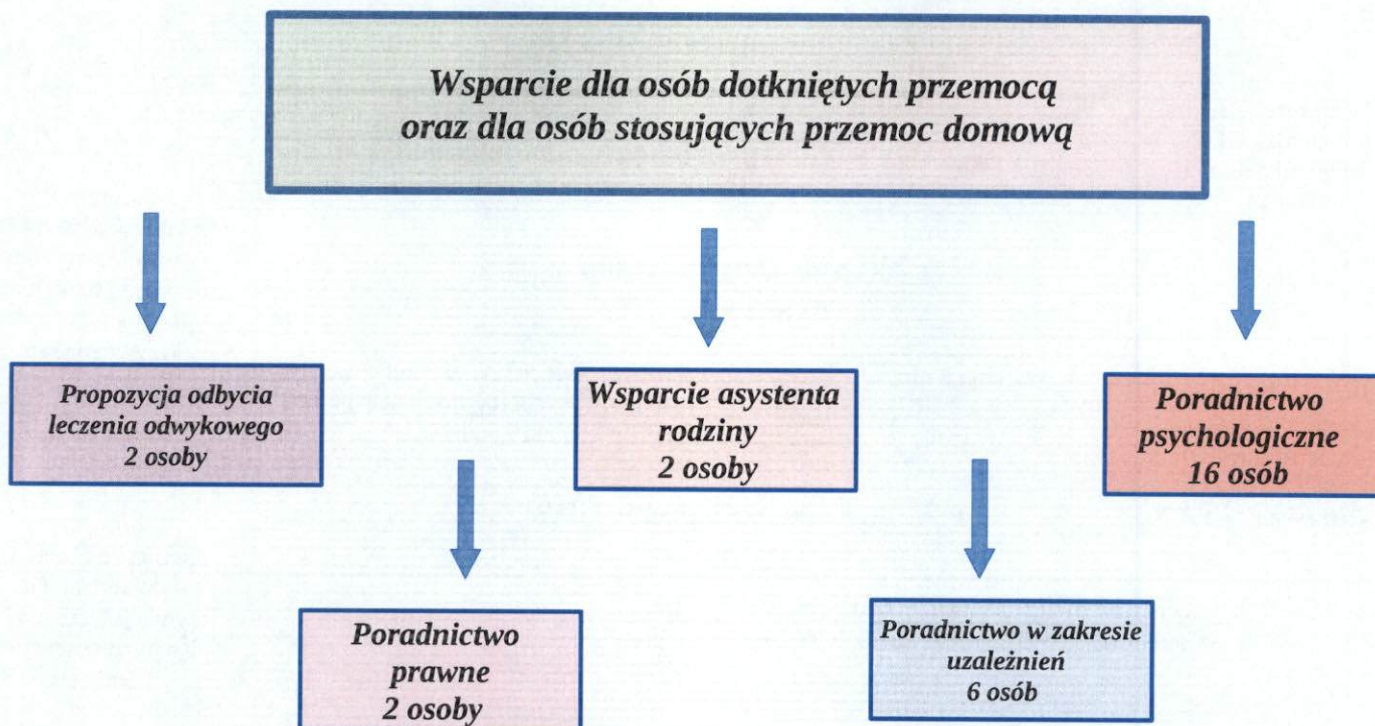
Powołano 17 grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych.

W roku sprawozdawczym w placówkach oświatowych w gminie Sędziejowice realizowano szereg działań profilaktycznych, których zadaniem jest eliminowanie i zmniejszanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących, które oddziałują na dzieci i młodzież. Wspieranie wychowawczej roli rodziny oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, frustracją, stresem i zagrożeniami płynącymi z zewnątrz. Wśród tych działań można wskazać:

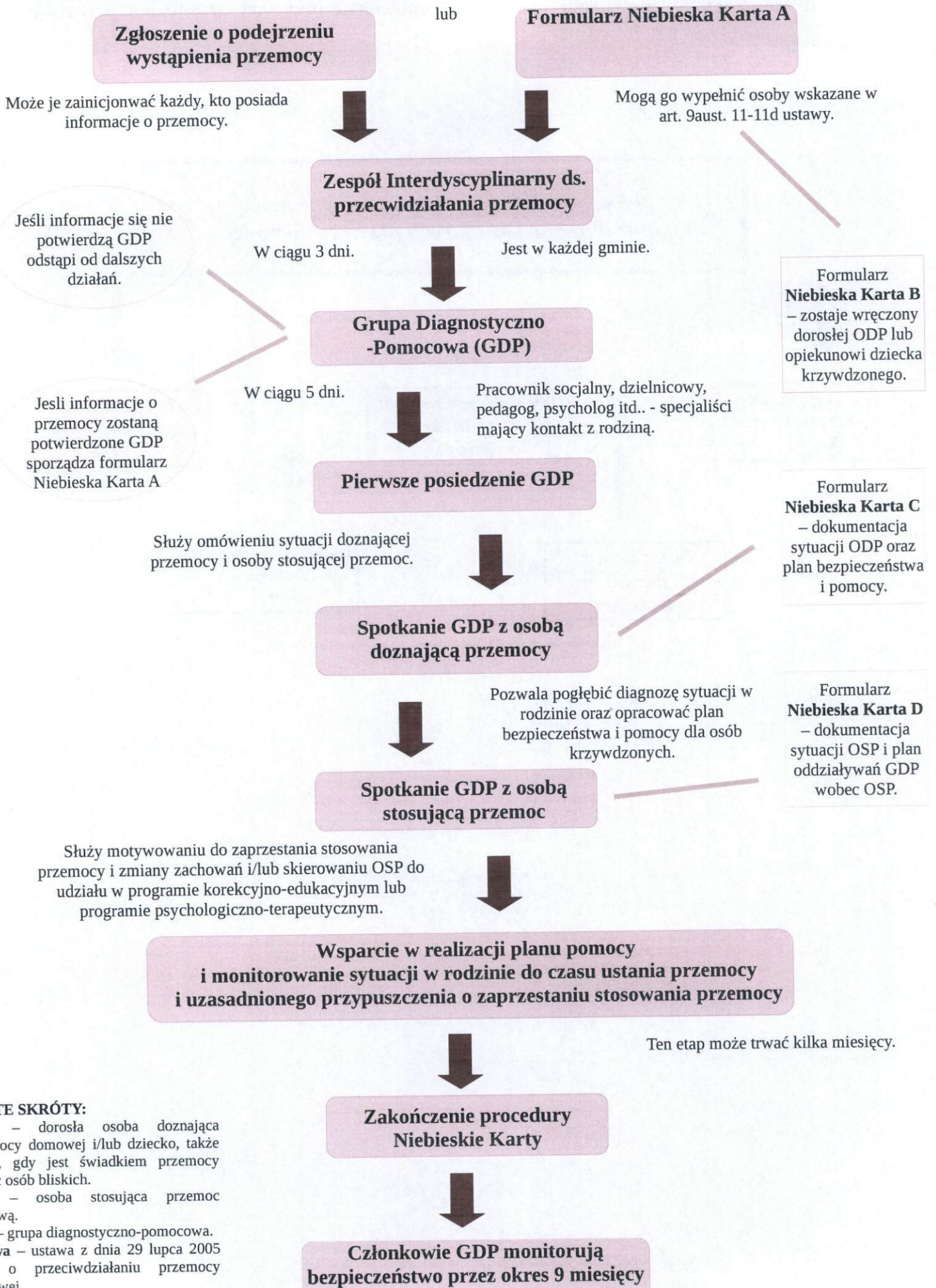
- Uczestnictwo uczniów klas 1-3 oraz 4-6 w zajęciach warsztatowych „Cyberprzemoc” prowadzonych przez psychologa.
- Prowadzenie przez pedagogów szkolnych warsztatów dla uczniów klas 7-8 na temat cyberprzemocy i konsekwencji prawnych wód nieletnich.
- Organizowanie dla dzieci i młodzieży spotkań z przedstawicielami Komendy Powiatowej w Łasku oraz Komisariatu Policji w Widawie, na temat przemocy, agresji i hejtu.
- Organizowano spotkania z terapeutą do spraw uzależnień, psychologiem, gdzie prowadzono zajęcia na temat przekraczania granic, asertywności, empatii, przeciwdziałaniu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
- Pedagodzy współpracowali z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Kuratorem Sądowym, GOPS w celu sprawnego rozpoznawania przypadków przemocy, umożliwianie szybkiej interwencji w sytuacjach kryzysowych.
- Prowadzono diagnozy i badania pod kątem relacji w rodzinie na potrzeby programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły.
- Organizowano wyjścia do kina i teatru na spektakle profilaktyczne o tematyce przeciwdziałania przemocy, agresji, hejtu.

- Zapewniano zwłaszcza dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych alternatywne formy spędzania wolnego czasu: zajęcia sportowe, SKS, szachy, półkolonie letnie, kolonie letnie i zimowe, wycieczki turystyczne, wyjazdy do kina i teatru.
- Przeprowadzono szkolenie dla rodziców, nauczycieli, pracowników i uczniów z zakresu Ochrony Małoletnich oraz wypracowano i wdrożono Procedury i Standardy Ochrony Małoletnich.
- Zapewniano uczniom stałą opiekę pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego.
- Prowadzono przez pedagogów szkolnych konsultacji, spotkań i rozmów wspierających uczniów, rodziców oraz nauczycieli, nt. trudności wychowawczych, zachowań ryzykownych, prawidłowych i zaburzonych relacji w rodzinie.
- Przeprowadzono kilkadziesiąt rozmów indywidualnych z uczniami motywujących do zmiany zachowania, pomoc w rozwiązywaniu zaistniałych problemów, przypominanie o przestrzeganiu zasad tolerancji i wzajemnego poszanowania.
- Udział w ogólnopolskiej akcji Dzień Bezpiecznego Internetu.
- Przygotowano gazetkę profilaktyczną na szkolnym korytarzu, zgodnie z założeniami ogólnopolskiego programu profilaktycznego „Sieciaki”.
- Przeprowadzono z uczniami rozmowy na temat szukania sposobów radzenia sobie ze złością i agresją w szkole i w domu.

Działania pomocowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach w odniesieniu do osób z problemem przemocy w rodzinie/przemocy domowej:

Procedura „Niebieska Karta”

UŻYTE SKRÓTY:

ODP – dorosła osoba doznająca przemocy domowej i/lub dziecko, także wtedy, gdy jest świadkiem przemocy wobec osób bliskich.

OSP – osoba stosująca przemoc domową.

GDP – grupa diagnostyczno-pomocowa.

Ustawa – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Niebieska Karta to narzędzie stosowane w Polsce w ramach walki z przemocą domową. Jest to procedura, której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej poprzez skoordynowane działania różnych instytucji i podmiotów, takich jak pracownicy socjalni, policjanci, przedstawiciele oświaty czy służby zdrowia. Procedura ta została wprowadzona w odpowiedzi na potrzebę skutecznego reagowania na przypadki przemocy domowej

Procedurę "Niebieskie Karty" wprowadzono po raz pierwszy w Polsce na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. Wtedy to określono zasady funkcjonowania procedury, wzory formularzy oraz podmioty odpowiedzialne za jej realizację.

W 2023 r. wprowadzono wiele istotnych zmian w procedurze "Niebieskie Karty"

W roku sprawozdawczym do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Sędziejowice wpłynęło ogółem **8** Niebieskich Kart. Wszystkie NK w 2023 roku zostały założone przez Policję.

W 2023 roku prowadzono procedury NK w **14** rodzinach, z czego:

- w **6** rodzinach kontynuowano procedurę Niebieska Karta rozpoczętą w 2022 roku,
- w **8** rodzinach Niebieskie Karty założono w 2023 roku,
- w **1** rodzinie procedowano 2 Niebieskie Karty w jednym czasie, gdzie dotkniętym przemocą był zarówno mąż i żona.

W roku sprawozdawczym zamknięto **11** Niebieskich Kart.

Na terenie Gminy Sędziejowice prowadzona jest dystrybucja ulotek oraz publikowanie informacji na stronach internetowych, BIP, tablicach ogłoszeń w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sędziejowicach, na temat przemocy, jej skutków oraz możliwości uzyskania pomocy.

Podsumowanie

W roku 2023 przemoc wystąpiła w 8 rodzinach. Rodziny te zostały objęte procedurą „Niebieskie Karty”. Najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, która dotknęła wszystkie ofiary objęte procedurą. Przemoc psychiczna to forma znęcania, która wykorzystuje manipulację, kontrolę emocjonalną, aby w konsekwencji sprawić ból i cierpienie. W dwóch objętych procedurą pojawiła się również przemoc fizyczna. Analizując sytuację powyżej wskazanych środowisk nie można pominąć struktury rodziny. Należy tutaj wskazać, iż przemoc najczęściej dotyczy rodzin

z problemem uzależnienia. Większość sprawców przemocy w chwili podjęcia interwencji przez policję znajdowała się pod wpływem alkoholu (7 osób). Wśród rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” występuje 5 rodzin z jednym lub dwojgiem dzieci oraz jedna rodzina wielodzietna.

Analizując sytuację ekonomiczną rodzin, w których procedowana jest NK zauważalny jest fakt, iż problem przemocy dotyczy większości środowisk spoza systemu pomocy społecznej (6 rodzin), natomiast tylko dwie rodziny były objęte wsparciem tutejszego OPS. Zatem w odniesieniu do tych danych można stwierdzić, iż sytuacja ekonomiczna nie jest czynnikiem, który warunkuje wystąpienie konfliktów w rodzinie.

Sprawcami przemocy są głównie mężczyźni (7 osób) oraz 1 kobieta. Analizując wiek sprawców przemocy dominują osoby w przedziale wiekowym do 35 roku życia (4 osoby). Pozostali sprawcy przemocy znajdują się w przedziale wiekowym pomiędzy 50-85 lat.

Wśród domniemanych ofiar przemocy dominują kobiety (6 osób) oraz 1 mężczyzna i 1 dziecko. Domniemana przemoc stosowana jest wobec partnerów/małżonków, dorosłych dzieci wobec rodziców (matek) oraz ojczyma względem pasierbicy.

Analizując sytuację na rynku pracy, domniemanych ofiar przemocy należy wskazać, iż 5 osób z analizowanej grupy pracuje zawodowo, 1 osoba pobiera świadczenie pielęgnacyjne w związku sprawowaniem opieki nad osobą spokrewnioną, 2 osoby pobierają świadczenie emerytalne, 1 osoba niepełnoletnia realizuje obowiązek szkolny.

Każdorazowo ofiary i sprawcy przemocy domowej mogli liczyć na wsparcie służb i instytucji, które na co dzień zajmują się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Sędziejowice.

Sytuacja rodzin, w których występuje przemoc, a w związku z tym wszczęta jest procedura „Niebieskie Karty”, była systematycznie monitorowana przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach oraz przez dzielnicowego Komisariatu Policji w Widawie.

Sędziejowice, dn.31.03.2024 r.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sędziejowicach

Monika Aleksandrowicz